

# Beslut

---

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Praktiska  
Gymnasiet Falun i Falu kommun**

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Praktiska Gymnasiet Falun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer.

Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

## Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

## Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Praktiska Gymnasiet Falun i följande utsträckning:

### **Rektors ledarskap**

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

### **Undervisning**

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

### **Trygghet och studiero**

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

**Bedömning och betygssättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av vad avvikelser i lärares betygssättning jämfört med nationella prov beror på och följa upp lärares arbete både inför och efter nationella prov

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **16 juni 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:6162) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

### Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen samt lärarnas förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten genom att fortlöpande granska omdömen i deras digitala system, betyg samt resultat från nationella prov. När eleverna börjar på skolan beaktas relevant information om elevernas tidigare skolgång via överlämningar som också utgör en del av rektorns underlag. Härtill görs även kartläggningar av elevernas ämneskunskaper i vissa ämnen. Rektorn skaffar sig även en tydlig bild av undervisningen och lärarnas förutsättningar genom lektionsobservationer, regelbundna undervisningsenkäter för respektive lärare samt genom möten med elevhälsans personal och med lärare. Rektorn följer även upp elevernas apl (arbetsplatsförlagt lärande) kontinuerligt genom skolans programmöten en gång per termin samt genom att fortlöpande ta del av information från yrkeslärarnas kontakt med elevernas handledare på apl. Därutöver har rektor även systematiska analysseminarium där rektorn följer upp elevernas progression i både ämnen och apl. Utifrån en sammanställning i

juni med fokus på läsårets resultat gör sedan rektorn en analys som underlag för läsårets övergripande mål.

Rektorn söker aktivt förklaringar och har dragit tydliga slutsatser till olika resultat. Rektorn har noterat att examensgraden ökat successivt och att 95 % av eleverna nått yrkesexamen 2024 vilket rektorn menar delvis beror på skolans arbete med entreprenörskap och att eleverna startar UF-företag (Ung företagsamhet) vilket genom de praktiska delarna har ökat studiemotivationen hos eleverna i år 3. Rektorn har dock identifierat att eleverna har haft svårigheter med de teoretiska delarna i kursen. Vidare har rektorn identifierat en låg måluppfyllelse i matematik föregående termin och att undervisningsutvärderingar visade att eleverna efterfrågade mer tid med lärare för stöd i matematik. Rektorn har även, i sin uppföljning av elevernas progression i engelska, konstaterat att fler elever behöver stöd då många elever har låga förkunskaper i ämnet och där fler elever haft enskild undervisning eller gått sommarskola för att tidigare bli godkända i ämnet. Gällande elevers apl har rektorn dragit slutsatsen att skolan har goda förutsättningar och kontakter med företag för apl men att vissa elever saknat återkoppling på hur det går i kursen. Rektorn har härtill identifierat att vissa elever har hög frånvaro med genomsnitt en skoldag i veckan och att det påverkar elevernas måluppfyllelse samt att låga resultat i vissa delar från skolans värdegrundsenkät där elever i låg grad ansåg att skolan arbetade med sexualitet, samtycke och relationer.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som identifierats. Utifrån att rektorn identifierat skolans arbete med UF som en framgångsfaktor för elevernas motivation har rektorn satt in en lärare i svenska som stöd för elevernas arbete med de teoretiska skrivdelarna. Utifrån att rektorn konstaterat låg måluppfyllelse i matematik har rektorn infört en rad olika utvecklingsinsatser. Rektorn har startat en inventering av material, läroböcker och digitala program samt diskuterat undervisningen med matematiklärare. Rektorn har även beslutat om inköp av nya läromedel och flertalet mindre white boards som eleverna kan använda i klassrummet för att arbeta med problemlösningar i mindre grupp. Rektorn har utifrån elevers stödbehov i matematik anställt ytterligare en matematiklärare vilket ger större möjligheter att bedriva undervisning enskilt eller i smågrupper. Härutöver har matematiklärarna påbörjat en samverkan med

yrkeslärarna för mer yrkesmatematik. Som ett resultat av de sammanlagda insatserna i matematik har rektorn identifierat en ökad närvaro i ämnet. Rektorn har utifrån uppföljning av elevers låga förkunskaper i engelska utökat lärarresurserna för undervisningen och även ombesörjt att elever ges stöd av behörig lärare utanför ordinarie lektionstid. Vidare, som en del av att vissa elever saknar återkoppling från apl, ser rektorn till att elevernas progression på apl tydligare ska framkomma i skolans digitala lärplattform. Dessutom har rektorn, utifrån att ha identifierat en generell hög frånvaro, förtydligat rutinerna i frånvaroutredningarna i början av innevarande läsår med uppföljningar varje vecka där rektorn exempelvis har tagit beslut om att tillhandahålla elever busskort som inte haft råd eller rätt till det. Som en insats för ett förbättrat värdegrundsarbete har rektorn initierat ett arbete på skolan gällande sexualitet, samtycke och relationer. Rektorn gör även vid behov förändringar i organisationen utifrån den uppföljning och analys som genomförs.

### **Rektorns ledning och organisation**

Rektorn leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärare och med elevhälsan och det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden. Som en del av samverkan mellan lärare och elevhälsan har rektorn infört en version för snabbare återkoppling för att skyndsamt ge lärare stöd från elevhälsans kompetenser och koordinera insatser för att lösa problem som uppstått i olika grupper eller klasser. Vidare leder rektorn och följer upp arbetet genom att planera och skapa strukturer tillsammans med förstelärarna och även genom att via förstelärare följa upp att arbetet ger avtryck i undervisningen. Samtliga lärargrupper arbetar med skolans gemensamma rutiner för undervisningens genomförande. I detta arbete innefattas även något skolan kallar "uppgiftsmallen" vilket innebär ett upplägg på arbetsområden utifrån att eleverna ska få tydliga svar på vad de ska lära sig och varför det är viktigt. Rektorn leder också arbetet med ett gemensamt värdegrundsarbete. I värdegrundsarbetet ges lärare stöd av elevhälsan vid behov. Därutöver organiserar rektorn så att obehörig lärare får en planerad introduktion och stöd i sitt arbete.

### **Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete**

Rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan med flera främjande insatser för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorns uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv är bred genom att hen analyserar kunskapsresultat och trygghetsresultat på både skolan och apl samt elevers frånvaro utifrån kön och följer även kontinuerligt upp lärarnas arbete med jämställdhet via skolans olika mötesformer. Rektorn har noterat att kvinnor överlag når de högre betygen på de nationella proven och fler kvinnor kommer in på programmet där de valt det som första alternativ och där även några av de program som mestadels består av kvinnor tydligt har högre genomsnittligt meritvärde när de börjar på skolan än vissa program som främst består av män. I rektorns analys av trygghet framgår att skolan till större delen har goda resultat där män har lite högre resultat än kvinnor men där resultaten visar att en större andel kvinnor än män anser sig inte fått information om skolans likabehandlingsarbete. Inför läsåret har rektorn därför beslutat om att involvera eleverna mer i skolans värdegrundsarbete som nu innefattar områden som jämställdhet i yrkeslivet och ett område gällande sexuell hälsa som exempelvis innehåller ett område om samtyckeslagen.

Rektorn leder skolans arbete genom att på ett tydligt och strukturerat sätt arbeta förebyggande för att motverka begränsande könsstereotyper. Som en insats för att stärka kvinnor i de yrken som är mansdominerande arbetar skolan aktivt på olika sätt med att få kvinnor på dessa program att bli kvinnliga ambassadörer på skolans öppna hus och genom att kvinnor på byggprogrammet får delta på branschens byggnätverk för kvinnor. Vid tillfällen då män går kvinnodominerande utbildningar lyfts de manliga eleverna fram som ambassadörer för yrket. Skolans arbetar även aktivt med att bryta stereotypa könsroller genom att så ofta som möjligt bjuda in yrkesföreläsare med motsatt kön gentemot yrkesnormen. Vidare arbetar skolan även aktivt med olika branschorganisationer som föreläser om normer och jämställdhet inom respektive yrkesgrupp.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill betona vikten av att rektorn i sin analys tydligare beaktar avvikelser mellan betyg och nationella prov, och att

sådana jämförelser även innefattar eventuella skillnader mellan mäns och kvinnors resultat.

## Undervisning

### Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

### Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och lärarna arbetar med att tydliggöra syftet med undervisningen och att stödja eleverna. De flesta lektioner inleds med en tydlig start där lektionsinnehållet och vad eleverna ska lära sig presenteras av lärarna. Mål och syfte presenteras i den digitala lärplattformen men förtydligas också ofta i undervisningen där lärarna berättar om målet med lektionen. Som stöd för eleverna att förstå hur de olika lektionerna hänger ihop hänvisar lärarna även ofta till vad eleverna lärt sig från tidigare arbetspass i kursen och hur detta hör ihop med vad eleverna ska arbeta med framöver. Samtliga lärare tydliggör lektionsstrukturen både på tavlan, den digitala plattformen och lärplattformen för apl. Lärarna arbetar på ett gemensamt sätt för att eleverna tydligt ska känna igen sig över vad som ska göras, hur innehållet ska bedömas och varför de ska arbeta med uppgifterna. Lärarna varierar lektionerna genom att eleverna får arbeta med olika moment under varje

lektion kopplat till lektionens lärandemål där många moment inkluderar någon form av grupp- eller paruppgift. Genom skolans lärplattform för apl arbetar yrkeslärarna tydligt med att koppla elevernas arbete på apl till skolans undervisning genom att läraren på lektionerna låter eleverna redovisa, diskutera och vidareutveckla sådant som eleverna arbetat med på sin apl. Lärarna ser även till att undervisningsmomenten följer logiskt på varandra och är tidsanpassade för att fungera för aktuell målgrupp. Lektionerna avslutas vanligtvis gemensamt och ofta med någon form av sammanfattning av vad eleverna lärt sig.

### **Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar**

Lärarna stärker elevernas självförtroende och ökar deras motivation inför skolarbetet på flera olika sätt inom ramen för undervisningen. För att stärka elevernas självförtroende ger lärarna regelbundet återkoppling på elevernas uppgifter genom framåtsyftande kommentarer på skolans digitala lärplattform eller genom muntliga samtal i samband med undervisningen i såväl yrkesämnen som programgemensamma ämnen. Lärarna använder även det relationella arbetssättet för att skapa goda relationer mellan lärare och elever vilket bidrar till ett tillåtande klassrumsklimat där elever tillåts göra fel för att lära sig. Exempelvis uppmanar lärarna eleverna att visa bilder och diskutera sina alster från apl tillsammans med lärare och klasskamrater och därigenom gemensamt utvärdera vad de lärt sig under sin apl. Lärarna utgår på det sättet från respektive elevs förutsättningar för att ge bekräftande kommentarer och framåtsyftande återkoppling på elevernas arbete och därutöver motiverar lärarna eleverna genom att ge dem uppgifter som är anpassade efter elevernas förmåga. Där det är lämpligt försöker lärarna som undervisar i programgemensamma ämnen motivera eleverna genom att koppla undervisningen till elevernas yrkesval. Lärarna använder även skolans gemensamma inriktning mot entreprenörskap där eleverna ges möjlighet att starta och driva UF-företag kopplat till sitt yrkesval för att stärka och motivera eleverna. I detta arbete ingår även kopplingar till programgemensamma ämnen såsom matematik för att exempelvis lära eleverna att planera för budget och beställning av material.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att samtliga elever stimuleras och utmanas genom att dels ta hänsyn till den yrkesinriktning eleven valt, dels genom att utgå från sin kunskap om elevernas förkunskaper i utformandet av undervisningen. Vidare använder lärarna sin kunskap om elevernas förkunskaper och förutsättningar för att anpassa undervisningen så att den både stimulerar elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling och för att stötta elever som har svårt att nå kunskapskraven. Lärarna ger eleverna utmaningar och stimulans genom att anpassa vissa undervisningsmoment eller uppgifter. I yrkesinriktade ämnen får eleverna exempelvis såväl utmaning som stimulans genom att de får fördjupa sig inom specifika momentet och fundera ut mer avancerade lösningar på praktiska problem kopplade till yrket. Inom programgemensamma ämnen utgår lärarna från elevens förkunskaper och ger dem anpassade utmaningar utifrån dessa. Lärarnas framtidsytande återkopplingar på elevernas arbete i såväl yrkesämnen som programgemensamma ämnen sker både digitalt via skolans lärplattform och muntligt i samband med lektionerna. I samverkan med elevhälsan ger lärarna även individuellt stöd och ändamålsenliga anpassningar till elever i behov av sådana.

### **Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande**

Granskningen visar att lärarna låter eleverna få ett reellt inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen samt även får utvärdera undervisningen. Lärarna använder flera olika metoder för att låta eleverna vara med och planera undervisningen. Genom lärarnas relationella arbetssätt tar de flesta lärare in synpunkter från eleverna på hur undervisningen på olika sätt ska genomföras. Lärarna låter även eleverna vara med och utvärdera undervisningen, bland annat genom att eleverna får genomföra regelbundna undervisningsutvärderingar en gång per termin i respektive ämne. Dessa ligger sedan till grund för nästkommande läsårsplanering. När eleverna exempelvis efterfrågat tydligare genomgångar i olika kurser eller att praktiska och teoretiska genomgångar inte alltid kan ske i samma undervisningssal har rektorn och lärarna sett till att genomföra dessa förändringar.

Lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Eleverna får exempelvis

reflektera kring sitt eget lärande och vad de har lärt sig genom att ta bilder på apl och sedan redovisa muntligt eller skriftligt där läraren genom uppföljande frågor ger eleven stöd i att identifiera styrkor i arbetet.

Lärare ser också på olika sätt till att elever får möjlighet att arbeta med frågor utan ett givet svar. Exempelvis får eleverna resonera om aktuella ämnen på sociala medier, arbeta med källkritik eller diskutera olika reflekterande frågor samt arbeta med problemlösning kopplat till både kursinnehåll, ämneskunskaper och apl. Därutöver ger lärarna eleverna möjligheter att prova olika strategier för inläring.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

## Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elever, observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

### Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver ett samlat arbete för att skapa studiero. Personalen följer gemensamt överenskomna arbetssätt för att främja studiero i klassrummet och de följer gemensamma strategier för att säkerställa undervisning i lugn miljö. Som underlag för att bedöma studieron på skolan används bland annat elevenkäter, elevrådets synpunkter samt lärares och elevhälsans gemensamma uppföljningar av situationen i klassrummen. I de skolövergripande mötena har lärarna under föregående läsår följt upp orsaker till bristande studiero och kommit överens om åtgärder med

tydliga gemensamma förhållningssätt och nya trivselregler för skolan. Skolans elevråd har varit delaktiga i att ta fram gemensamma regler för hur man ska bete sig i klassrummet och eleverna har gett sina synpunkter på studieron genom återkommande elevenkäter och elevrådsmöten. Som exempel på ett gemensamt förhållningssätt för att skapa studiero följer lärarna en gemensam regel om att vid lektionsstart samla in alla mobiltelefoner om de inte uttryckligen ska användas i undervisningen. Vidare har rektorn och lärare gemensamt skapat förebyggande åtgärder för att säkerställa studiero. Exempelvis följer samtliga lärare en gemensam struktur för hur de kommunicerar, hur lektionen ska genomföras, vad eleverna förväntas göra och vad som i övrigt händer under skoldagen. För att stärka lärarnas gemensamma arbete med att vidta ändamålsenliga åtgärder och för att säkerställa studiero har en åtgärdstrappa med tydliga konsekvenser för vad som händer om en elev bryter mot de överenskomna reglerna beslutats tillsammans med eleverna. Vidare framgår att eleverna är väl insatta i hur åtgärdstrappan fungerar och att den efterlevs på det sätt som avses av lärarna. Därutöver har enskilda lärare möjlighet att få stöd från skolans elevhälsa med att skapa och bibehålla studiero. Enligt de uppföljningar som gjorts av dessa insatser har studieron förbättrats innevarande läsår.

### **Arbetet för trygghet**

Personalen arbetar medvetet för att skapa trygghet. Elevernas upplevelse av tryggheten på skolan kartläggs genom återkommande elevenkäter avseende trygghet och bemötande vars resultat personalen får ta del av och diskutera i samband med återkommande analysseminarier. Därutöver används kränkningsanmälningar som underlag för att kartlägga om det är någon specifik plats eller situation där kränkningar återkommer. I samband med uppföljningen har rektorn även sett till att förtydliga skolans gemensamma rutiner för att hantera kränkningsärenden och det framgår att lärarna följer dessa rutiner. Rektorn har bland annat konstaterat att skolans elever i hög grad upplever trygghet men att det förekommer att män i viss utsträckning upplever otrygghet i samband med apl på olika byggarbetsplatser som kan ändras med kort varsel.

För att stärka skolans trygghetsskapande arbete har rektorn sett till att skapa en gemensam miljö där lärare och övrig personal har god uppsikt över skolans gemensamma ytor genom glasväggar gentemot lektionssalar och lärares arbetsrum samt där skolans socialpedagog har fått i uppdrag att

hålla uppsikt i skolans korridorer och övriga allmänna ytor under skoldagen. För att förebygga otrygghet och minska risken för kränkningar har rektorn beslutat om att schemalägga lunchraster på ett sådant sätt att risken för trängsel minimeras. Vidare har rektorn för att främja elevernas trygghet i samband med apl säkerställt att samtliga handledare genomför en handledarutbildning och att samtliga yrkeslärare genomför riskbedömning avseende elevernas apl-plats. I denna ingår bland annat att alltid först göra en riskbedömning på plats och diskutera sådant som kan upplevas som otryggt för eleverna, som exempelvis se till att det vid behov finns omklädningsrum för kvinnor.

Förutom dessa åtgärdande insatser bedrivs även ett regelbundet förebyggande och trygghetsfrämjande arbete på skolenheten. I skolans årshjul för värdegrundsarbete återfinns olika trygghetsfrämjandeinsatser som bedrivs regelbundet. I dessa insatser ingår bland annat metodstöd till lärare från elevhälsan gällande undervisning i sexualitet, samtycke och relationer samt övrigt metodstöd gällande trygghetsskapande insatser inom ramen för undervisningen. Som en del i det övergripande trygghetsfrämjande arbetet ingår även skolans relationsbyggande arbetssätt mellan elever och lärare. Det trygghetsfrämjande arbetet på skolan innefattar även insatser som genomförs tillsammans med elevhälsan i syfte att förebygga kränkningar i sociala medier genom bland annat att eleverna får undervisning om risker på nätet. Elevhälsan genomför även andra trygghetsfrämjande insatser i samtliga klasser inom ramen för skolans preventiva arbete. I det återkommande värdegrundsarbetet ingår därutöver det arbete lärare genomför inom ramen för den ordinarie undervisningen gällande exempelvis att tillsammans med eleverna lyfta och diskutera aktuella frågor som berör elevernas upplevelse av trygghet i skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

## Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

### **Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg**

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Rektorn leder arbetet genom att se till att alla lärare använder olika metoder för att göra sina bedömningar. Lärarna använder den återkommande analysen under analysseminarierna av elevernas progression och det underlag som lärarna rapporterar in fortlöpande som ett sätt att säkerställa att det finns tillräckligt med underlag för bedömning. Därutöver har rektorn sett till att lärare har tillgång till de inloggningar som krävs för att ta del av Skolverkets bedömningsstöd. Gällande underlaget för bedömning av elevernas kunskap på apl tar lärare fortlöpande del av vilka moment som eleverna genomför och låter eleverna repetera dessa moment på skolan för att säkerställa tillräckligt bedömningsunderlag för lärarna inför betygssättning. Vidare har alla lärare gått huvudmans fortbildning i bedömning och betygssättning.

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet diskuterar frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. Rektorn har säkerställt bestämda tillfällen där lärare gemensamt diskuterar och följer upp elevernas kunskapsprogression, som sedan ligger till grund för lärarnas sammantagna bedömning inför betygssättning. Det framgår att lärarna använder dessa möjligheter för att regelbundet diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer både i relation till sin planering och i sin uppföljning av elevernas resultat. Rektorn organiserar även och ger tid för sambedömning genom ämneslagsträffar

där diskussion sker om bedömningsprocessen och olika examinationsformer. Alla lärare medverkar också på regelbundna träffar som anordnats av huvudmannen för olika gymnasieskolor inom Praktiska gymnasiet där det ingår gemensamma bedömningssituationer och bedömningsuppgifter som lärarna bedömer tillsammans. För att ytterligare utveckla skolans arbete med betyg och bedömning har rektorn tagit initiativ till samarbete med två lokala gymnasieskolor. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn flera dagar då samtliga lärare som undervisar i ämnen med nationella prov gemensamt arbetar med att sambedöma proven tillsammans med andra skolor.

### **Rektorns analys av omdömen och betyg**

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla klasser, program och ämnen i syfte att identifiera avvikelser men att rektorn endast har vissa förklaringar till de avvikelser som identifieras. Rektorn följer upp lärares omdömen och betyg genom att ta del av dessa i samband med skolans regelbundna analysseminarium, lärares inrapportering av betyg och lärarnas bedömning av elevernas kunskapsutveckling i ämnet genom de olika kurserna på skolans digitala lärplattform samt resultat från nationella prov. Utifrån detta underlag har rektorn i sin uppföljning identifierat avvikelser i vissa ämnen och mellan resultaten på nationella prov och kursbetyg. När rektorn noterar avvikelser för hen samtal med berörda lärare om vad avvikelserna beror på och gör en bedömning om rimligheten i lärares betyg och omdömen utifrån det samlade bedömningsunderlaget som helhet. Rektorn har exempelvis identifierat att elever i yrkesämnena oftare får låga betyg i de första kurserna i yrkesämnena och att det finns en dålig betygsspridning i yrkesämnena. I rektorns diskussion med yrkeslärarna har det framgått att elever fått låga betyg på grund av låga förkunskaper i ämnet. Gällande avvikelser mellan resultat på nationella prov och kursbetyg framgår av offentlig statistik att skolan hade en väldigt hög avvikelse i Svenska 1 våren 2024 där 85,2 % av kvinnorna och sammanlagt 75,5 % av skolans samtliga elever hade högre kursbetyg än resultatet på nationella provet. Även vårterminen 2023 låg skolan mycket över rikssnittet i svenska vilket visar på att avvikelserna även funnits över tid. Rektorn känner till viss del till de stora avvikelserna mellan nationella prov och slutbetyg men har i sin analys endast begränsade förklaringar till avvikelserna. Exempelvis förklarar

rektorn de högre slutbetygen med att de nationella proven endast utgör en del av bedömningen i kurserna samt att elever fått visa sina kunskaper vid fler tillfällen än det nationella provet.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av vad avvikelser i lärares betygssättning jämfört med nationella prov beror på och följa upp lärares arbete både inför och efter nationella prov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns stora avvikelser mellan elevers kursbetyg i relation till deras resultat på nationella prov som även är återkommande över tid. Rektorn följer upp och analyserar lärares bedömningar men har endast vissa förklaringar till de stora avvikelserna som identifieras.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn säkerställer att uppföljningen av lärares betyg inkluderar jämförandeanalyser av skillnader i kursbetyg och resultat på nationella prov, både ämnesvis och mot nationell nivå, samt mellan män och kvinnor på gruppnivå. Rektorn rekommenderas därför att fortsatt föra samtal med berörda lärare för att få förklaringar till identifierade skillnader och avvikelser i bedömningar och att undersöka om dessa är motiverade i förhållande till aktuella kursplaner och det sammantagna betygsunderlaget. I det arbetet behöver rektorn fastställa vad skillnaderna kan bero på. Det kan exempelvis bero på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet, hur lärare arbetar för att förbereda elever inför nationella prov och om lärarna har bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt eller om det råder en osäkerhet avseende bedömning. Utifrån identifierade behov kan rektorn sedan besluta om förbättringsinsatser för hela kollegiet eller enskilda lärare. Dessa åtgärder ska ta sikte på att höja bedömningarnas och betygssättningens kvalitet.

**På Skolinspektionens vägnar**

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Carolin Levinsson

X Fredrik Joneman

Föredragande

Signerat av: Fredrik Joneman

I handläggningen av ärendet har även utredare Tomas Karlsson medverkat.

## Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad,

varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan arbetar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26-28 november 2024. Besöket genomfördes av Fredrik Joneman och Tomas Karlsson.

### Fakta om granskningsobjektet

Skolan leds av rektorn och biträdande rektor. Vid granskningstillfället går det sammanlagt 196 elever på sex nationella program: Bygg- och anläggningsprogrammet, El- och energiprogrammet, Fordons- och transportprogrammet, Hantverksprogrammet, Naturbruksprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet samt Introduktionsprogrammet med 28 elever.

### Måluppfyllelse och resultat

2022/2023 tog 93,8 % av skolans elever sin examen.

2023/2024 tog 95,1 % av skolans elever tog sin examen.